

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת קודש פרשת נשא

ט' בסיוון

במנחה אין אומרים 'צדקתך צדק'.
פרקי אבות - פרק א.

יום שלישי

י"ב בסיוון

סיום ימי התשלומין. זמן מתאים להחלטות טובות וביצוען, בשיעורי תורה והפצתה, באהבת ואחדות ישראל, ובנתינת הצדקה.²
ממוצאי היום, אומרים תחנון כרגיל.³

יום שישי

ט"ו בסיוון

יום חמישי בלילה, אור ליום שישי: סוף זמן קידוש לבנה לכתחילה, בשעה 7:51.

קריאת התורה: לפי 'מנהג מדינתנו' (חומש 'תורה תמימה'), ההפסקות בין העליות שונות מהנהוג ברוב החומשים, והן כדלהלן:

שני מתחיל: 'בני מררי' (ד, כט).

שביעי (וגם קריאת שיעור חומש היומי בשיעורי חת"ת, וכן להקוראים שוב את ה'שביעי' שמו"ת לפני תפילת שחרית כמנהג רבותינו נשיאנו) מתחיל: 'זאת חנוכת המזבח' (ז, פג).

אין אומרים 'אב הרחמים'.

1) שהרבי השתמש בו בקביעות לשמיעת קריאת התורה ולאמירת הפטרה*, וההפסקות שבו [ועד"ו בחומש 'העמק דבר' להנצי"ב, דודו של בעל התו"ת] הן 'מנהג מדינתנו'. וכך קרא הבעל-קורא הרה"ח ר' מרדכי שוסטערמאן שנים רבות גם בפרשתנו (ומה שבהקלטותיו מופיעות ההפסקות כאן כמנהג העולם, צ"ע) - הרה"ח ר' יוסף יצחק שי' אופן. וראה בעניין זה ב'התקשרות' גיליון תסט עמ' 18. ובגיליון תע עמ' 16 מובא על חומש נוסף שהשתמשו בו בבית-חינו לעקוב אחרי הקורא.

* וגם פירושו זה נזכר בס' השיחות תשמ"ט ח"א עמ' 252 (זאת למרות שידוע אי-הדיוק בפירוש 'תורה תמימה' בהעתקת מוז"ל ובכלל, ראה 'תורה שלימה', מילואים לכרך כו עמ' רפה ואיך, ופרסם בעמ' ש"שא. וראה בקשר לספר 'מקור ברוך' לבעל התורת, בקובץ 'גדיל תורה' נ. גיליון יב עמ' ממ ובקובץ 'פעמי יעקב' גיליון מה, אב תש"ס, עמ' סא).

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו

ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,

בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש זצוקלה"ה נבג"מ ז"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

עתר

ערב שבת קודש

פרשת נשא

ח' בסיוון ה'תשס"ז

יוצא-לאור על-ידי

מכון ליובאוויטש שעל-יד

צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

ח' בסיון ה'תשס"ז – ט"ו בסיון ה'תשס"ז

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ח' בסיון	הלכות שכירות פרק י"ב.	הל' מאכלות אסורות פרק	מל"ת רסז. רסח.
ש"ק	ט' בסיון	פרק יג. הלכות שאלה ופקדון.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק יא.	מל"ת ריט. מ"ע רמד.
א'	י' בסיון	פרק ג-ה.	פרק יב.	מ"ע רמד.
ב'	י"א בסיון	פרק ו-ח.	פרק יג.	מ"ע רמב.
ג'	י"ב בסיון	הלכות מלוה ולוה.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק יד.	מ"ע קצז. מל"ת רלד.
ד'	י"ג בסיון	פרק ד-ו.	פרק טו.	מ"ע קמב.
ה'	י"ד בסיון	פרק ז-ט.	פרק טז.	מל"ת רלט.
ו'	ט"ו בסיון	פרק י-יב.	פרק יז.	מ"ע קצט. מל"ת רמ.

זמני השבוע *

תאריך	עלות השחר**		זמן ותפילין ציצית	זריחה החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	120 ד'	72 ד' לפני הזריחה							
ו', ח' בסיון	3.10	4.14	4.41	5.42	9.06	12.38	1.13	7.36.7	8.03
ש"ק, ט' בסיון	3.09	4.14	4.40	5.41	9.06	12.38	1.13	7.37.3	8.04
א', י' בסיון	3.08	4.13	4.39	5.41	9.06	12.38	1.13	7.37.9	8.05
ב', י"א בסיון	3.07	4.12	4.39	5.40	9.06	12.38	1.13	7.38.6	8.06
ג', י"ב בסיון	3.06	4.12	4.38	5.40	9.05	12.38	1.13	7.39.2	8.06
ד', י"ג בסיון	3.05	4.11	4.38	5.40	9.05	12.38	1.13	7.39.8	8.07
ה', י"ד בסיון	3.04	4.11	4.37	5.40	9.05	12.38	1.13	7.40.4	8.07
ו', ט"ו בסיון	3.03	4.10	4.37	5.39	9.05	12.38	1.14	7.41.0	8.08

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
** לפני זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
*** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"י בסידורו (סדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"י שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י	צה"ש	דה"י
נשא	7:00	8:17	7:15	8:20	7:08	8:21	7:16	8:18
בהעלותך	7:04	8:22	7:19	8:25	7:12	8:26	7:20	8:23

עורך ראשי: מנחם מענדל ברוד • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף-יצחק אולידורט

מז"ל: מכון ליובאוויטש שעל-יד צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915, טל' 03-9607588, פקס: 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il ISSN 0793-7474

את אשר - הגדתי הלאה - יעשו אנ"ש שי' למקומותם הן פה והן במקומות שונות אין למנוע אותם, אבל מצדכם שתתדלו ככל האפשרי על ידי היכרות [=קשרים ולחץ דיפלומטי].
הבא לקמן מופיע ברשימות הרב אליהו חיים אלטהויו הי"ד: אחת מבנותיו של רבינו [=הרבנית הצדקנית מרת ח' מושקא נ"ע ז"ע] בהיותה בחדרה לבדה ואין איש, והחלון היה פתוח לחצר, הספיקה לומר מבעד החלון אל האברך מענדל ש"ס שי' [=כ"ק אדמו"ר] בזה הלשון: "שניאורסאָהן, אורחים באו לבקרנו", והוא הבינה, וירץ תיכף החוצה להודיע להמקורבים וכו'.

"שפאלערקע" - שם שמטיל אימה

[...] פלא! הלוא הרגעים ספורים, מחכים על בוא עגלת המרכבה, בעוד רגעים יבואו לקחת אותי אל המשמר, אל בית האסורים שפאלערני.
השם שפאלערני ידוע לכל, הכול יודעים, כי שפאלערני הוא דבר מאויים. השם בעצמו מטיל אימה, פחד וחרדה. וכשמזכירים שפאלערני - הכול ברור. ולגודל פרסומו של מעלת אימת בית אסורים אשר ברחוב ההוא, נקרא כפי כל בשם התואר "שפאלערקע".
[...] נשקתי את מזוזת הבית וישבתי על אחד הספסלים. הפקיד לולב ומשרתיו אנשי חיל המזוינים סובבים אותי כאורח אסיר, וכחוקי בית האסורים.
[...] רגעים אחדים עמדנו כולנו יחדיו, ובעזרתו של אחד מבני השמירה עליתי על המרכבה, ישבתי על המקום אשר הראו לי. ולמולי בתור יושב יושב לולב - כי נחמסאָהן ישב עם מוביל העגלה - ורק קנה רובה בידו, בטח כן הוא חוק בית האסורים.
זאייט געזונט - קראתי - און שטאַרק ביי זיך, און דער אויבערשטער זאל אונז העלפן בקרוב זעהן זיך געזונטערדייט [=היו בריאים, תתחזקו, וה' יעזור לנו להתראות בקרוב בכריאתו]. וברגע זו הסיע הרכב את המרכבה ונסע.

החלטה תקיפה לא להתפעל

מה נעשה בביתנו בשעה זו? . . . יכולתי להעריך לי ציור כללי. בכייתה של כבוד אמי מורתי הרבנית. הפנים הלבנים, האומללים, של זוגתי בלויית הנאקת הפנימית באין אומר ודברים, שברון לב ובהילותם של בנותיי האבודות, טרדתו ומחזות פני חתני. ומה נעשה עם המיועד להיות חתני מר מנחם, שהלך אל מעונו של מזכירי מר ליבערמאן. האם ח"ו לא נתפס בכף, מה נעשה עם ידידינו אנ"ש, מה עושים? התמונה הכללית הרהיבתי ושטף דמעה התפרץ מעיני. דמעות חמות מאוד התגלגלו על פני, ליכי מתרגש וכל גופי רועד: מי יודע פן ואולי ח"ו לוקחו הכתבים...
דום מלהרהר - הבריק במוחי - וכאור ברק זרח ברעיוני: והאלוקים מה? מי עשה כזאת? מי פעל כזאת? הלא הכול מאת האלוקים. אמת הדבר בן הנני, בעל הנני, אב הנני, חותן הנני, אוהב ואהוב הנני, הם תלויים בי ואני תלוי במי שאמר והיה העולם. אנכי עשיתי המוטל עלי והאלוקים יעשה את אשר עלה ברצונו יתברך. וברגע זו יצאתי מרפש מעמדי ומטיב מצבי. עליתי בשמי רום במחשבות גבוהות מיושבי בתי חומר, באמונה טהורה ובביטחון גמור באלוקים חיים, ובזכות אבות הקדושים.....
(אותיות המחשבה)

המחשבות הללו עודדו את נפשי והחזיקו את כוחי במאור. שכחתי את מעמדי ההווה. ישבתי במנוחה גמורה, רעיונותי התחילו להסתדר... ובאתי לידי החלטה גמורה להיות עז ותקיף, בלי חת, לדבר בשפה ברה, ולא להתחשב כלל עם האבסטיאָנאָוקע [=המצב והסביבה] אשר יסובבני.

(מרשימות מאסר כ"ק אדמו"ר הרי"צ. ספר השיחות תר"פ-תרפ"ז ע' 179 ואלף)

"שניאורסאָהן, אורחים באו לבקרנו"

קטעים נבחרים מתוך רשימת המאסר של כ"ק אדמו"ר הרי"צ
- לרגל יום התחלת המאסר המפורסם, בט"ו בסיון תרפ"ז

למותר – הרעש וההפחדה

היום הוא יום ראשון להמאסר - לא עלינו - בשנה העברה.

בשעה השתיים-עשרה אחרי חצות לילה, ביום ג' שלח י"ד בחודש סיוון, אור ליום ד' שלח, ט"ו בחודש סיוון, גמרתו "קבלת האנשים" אשר שעתייהם היו קבועות שלוש פעמים בשבוע, יום ראשון, שלישי, וחמישי, משעה השביעית עד העשירית, ועל הרוב היה מתאחר ונמשך עוד שעה ושתיים, וביותר בימי הקיץ אשר זמן תפלת ערבית לא קודם משעה חצי העשתי-עשר.

הייתי יגע במאוד מהעבודה, ונוסף לזה הצער הפרטי שהיה לי אז בימים ההם... יגע ואין-אונים נטלתי את ידי לאכול סעודת ערב במסיבת בני ביתי יחיו איזה מינוטין [=דקות] אחרי שעה השתיים עשרה. לא עברו כעשרה מינוטין, והנה צלצל הפעמון ברעש גדול, הפתח נפתח ושני אנשים באו במרוצה וברעש גדול לחדר האוכל, בקריאה: אנחנו שלוחי הפקידות ג. פ. או. מי הוא שניאורסאָהן? ואיה הוא?

עודם מדברים, ופלוגות אנשים מזויינים באה החדרה, כולם עומדים במישור, מוכנים לשמוע בקול נגיד ומצווה.

עניתי בקור רוח ובשפה ברורה: לא ידעתי איזה שניאורסאָהן אתם דורשים. אם באתם למעון איש, בטח אתם יודעים מתחילה מי הוא הדר במעון זה, ועל כן למותר הוא הרעש וההפחדה. דברו דברכם מה דרוש לכם ומי דרוש לכם. ועם זה, הלוא גם מנהל החצר - היודע פנים את כל שכיני המעונות - הולך עמכם, ולמה לכם להרעיש ולצעוק.

[...] דברי אלה בכלל, והקריירות והעדר ההתפעלות, או מדוייק יותר - הביטול הנאיבי של אזרח ליובאוויטשי עשה רושם עז גם על אנשי סלע הללו, וברגע ראשון נרפו כנפיהם ויביטו עלי בתימהון רב, ושקטתה חרישית בבית.

[...] אתם צריכים להתחשב - הגיד נחמנסאָהן - עם כוחנו ודעתנו. הפקידות ג.פ.או. אשר בכוחה ובשליחותה באנו אליכם, יכולה היא לפתוח גם פה אילם, ולספר גם המונח תחת כף הלב. אומנים נפלאים הם החוקרים שלנו, כי להם אומרים את הכול, שם... אין מקום לכחד...

[...] מה עלינו לעשות - שואל חתני הרש"ג שי' - הגידו לנו דעתכם מה לעשות?

מה לעשות? - עניתי - ראש וראשונה להודיע באוהל הוד כ"ק אדמו"ר הר"ק [=הרש"ב] צוקללה"ה נבג"מ זי"ע, להודיע בליובאוויטשי, ניעזין והאדיין, לבקש מאת אנ"ש להגיד תהילים בבתי כנסיות בימים הראשונים.

ימים ראשונים - חוזרים וכופלים הרברים בנותי וחתני יחיו, ומה אתה חושב, ח"ו?... את זה - עניתי - נראה בעזרת השם יתברך אחר כך. לא תעשו רעש, ובטח ייוודע יתכף ומיד בהרבה מקומות.

לכל יהודי חלק בתורה, ומכל יהודי לומדים הוראה

שבת "נשא" פועלת הרמה והתנשאות נוספת גם על מעלת ההרמה וההתנשאות שבמתן-תורה • מעלת האחדות האמיתית כשהיא כוללת בתוכה התחלקות לדרגות שונות, כפי שהיה במתן תורה וכן על-ידי קרבנות הנשיאים • כיצד ניתן לפרש "ותן חלקנו בתורתך" על כל יהודי, כאשר ישנם כאלו שבגדר "לא ידע מאי קאמר"? • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

ומזה מוכן שבקביעות שנה זו ניתוסף יותר בעליה ושלמימות שפועל יום השבת בחג השבועות ("יכולו") - מצד השייכות המיוחדת דיום רביעי ויום חמישי (שבהם חל חג השבועות) ליום השבת.

ב. ובנוגע לפרשת השבוע - פרשת נשא:

פרשת נשא היא לעולם בסמיכות לחג השבועות. - פרשת במדבר, אף שלעולם קורין אותה קודם עצרת³, הרי לפעמים מוסיפים וקורין גם פרשת נשא לפני עצרת; מה שאין כן פרשת נשא היא לעולם בסמיכות לחג השבועות, אלא, שבסמיכות זו יכולה להיות כב' אופנים - לפני חג השבועות, או לאחרי חג השבועות, כבקביעות שנה זו.

ולכן יש להתעכב על הקשר והשייכות דפרשת נשא לחג השבועות, ובוהו גופא - מעלת הקביעות דשבת פרשת נשא (שבו קורין כל הפרשה כולה, ז' קרואים, כולל גם ההפטרה וברכותיה) לאחרי חג השבועות.

ולהעיר, שאף שבדיעבד יוצאים ידי חובת קריאת התורה בקריאת כל פרשה בתורה⁴, הרי זה רק בדיעבד,

א. העילוי המיוחד בשבת שלאחרי חג השבועות בשנה זו, (הוא) הן בנוגע לימי החודש והן בנוגע לפרשת השבוע.

בנוגע לימי החודש:

בשנה זו חל שבת שלאחרי חג השבועות בט' סיוון - מכיוון שחג השבועות (שישה בסיוון) חל ביום הרביעי בשבוע.

ובקביעות זו מודגש ביותר הקשר והשייכות שבין חג השבועות לשבת - מכיוון שיום הרביעי בשבוע (חג השבועות) נקרא "קמי שבתא"¹, מה שאין כן כאשר חג השבועות חל בימי השבוע שלפני זה, שאז מודגשת שייכותו לשבת שלפני זה, מכיוון שג' ימים ראשונים נקראים "בתר שבתא", כפי שמצינו להלכה בנוגע להברלה².

ועניין זה מודגש עוד יותר בחוץ-לארץ... מכיוון שיום-טוב שני של גלויות הוא ביום החמישי, שבו מודגשת יותר השייכות ליום השבת, מכיוון שג' ימים (חמישי שישי ושבת) נחשבים כהמשך אחד ומציאות אחת.

(1) פסחים קו, סע"א.

(2) רמב"ם הל' שבת פכ"ט ה"ד. שו"ע אדה"ז או"ח הל' שבת סרצ"ט ס"ח.

(3) רמב"ם הל' תפילה פי"ג ה"ב. טוש"ע או"ח סתכ"ח ס"ד.
(4) ראה פתחי עולם ומטעמי השלחן או"ח הל' קריה"ת סקל"ה

ובנו בחרת - בגוף היהודי

'הביטול' אצל יהודי גם מצד הגוף

א. תלת שליטין אינון: מוחא ליבא וכבדא. שלושה שליטים הם, המוח, הלב והכבד. דהנה איתא במדרש רבה, עיר קטנה ואנשים בה מעט. עיר קטנה זה הגוף, ואנשים בה מעט אלו רמ"ח איברים של האדם. ולכאורה הלא זה מספר רמ"ח ולמה הוא אומר מעט, אלא שנקרא מעט מפני שזה קאי על גופו של ישראל, וכתוב כי אתם המעט כו' [מכל העמים] שזה מצד הגוף. ועל פי פשוט הוא, מה שהם מעט במספר, המעט הזה הוא מצד הגוף. דמצד הנשמה הרי ישראל הם בריבוי ובהגדלה, ורק מצד הגוף הם מעט, אחד מע' אומות. ועוד טעם שנקראים מעט, לפי שהם מקטינים את עצמם, להיותם בבחינת ביטול, דזה גם כן מצד הגוף, שהרי מצד הנשמה אינו שייך לומר כי אתם המעט כו', שהנשמה היא בביטול בתכלית. אבל אומות העולם הן בבחינת ישות בתכלית, שידוע שאף שאצלם ישנה גם כן נפש, אבל היא בבחינת ישות בתכלית (וכמו תשובת עשיו, יש לי רב כו'), מה שאין כן נפש ישראל. ומכל מקום, להיות [ש]בגוף יש גם כן בחינת הביטול, לכן נקרא מעט מצד הגוף. כי גם גופו של יהודי שונה הוא בטבע תולדתו. וזהו דכתיב ובנו בחרת, ואיתא בספר של בינונים (פרק מ"ט) שזהו שבנו בחרת הוא מצד הגוף החומרי.

לכד זאת, מה שאיתא בספר של בינונים (פרק ח') שהוא שד משידין יהודאין ויכול להתברר ולהתתקן, ואינו דומה כלל לאומות העולם שאין להם בירור, אבל נפש הבהמית של ישראל יוכל להתברר ולהיכלל בקדושה - אמנם העיקר של ובנו בחרת, הוא מצד הגוף דווקא, בגלל היותו גוף של יהודי, שדווקא בגוף קיים כוח עצמות אור אין סוף ברוך הוא.

(ספר השיחות "תורת שלום" עמ' 120 - תרגום מיידיש)

בגוף מתגלה כוח העצמות

[...] והנה עיקר הישות הוא בעולם הזה דווקא, ותכלית הכוונה של ישות העולם הזה הוא הגוף, שבו יש כוח העצמות. וממילא יוכן שהגוף הוא בחינת ומדריגת העצמות, זה הוא ("דאָס איז ער"), ולעתיד לבוא אכן יאיר הדבר בגלוי, שהגוף הגשמי יהיה אלקות ודווקא במדריגת העצמות. אלא שאז יהיה זה בגלוי, ועתה הוא נראה בשינוי המהות. אמנם האמת היא שבהתהוות היש קיים כוח העצמות כנ"ל אלא שהוא מכוסה מאור, אינו ניכר, והגילוי מזה יהיה לעתיד לבוא. אלא שמכל מקום גם עתה, על ידי קיום המצוות מתגלה האמת במקצת על כל פנים, שהיד המחלקת צדקה כפי חוקי המצווה או כשמנענע בארבעת המינים שבלולב, הנה בעת ההיא הרי ידו הוא מרכבה לאלוקות, וכמו שכתוב בספר של בינונים.

(שם עמ' 122-123 - תרגום מיידיש)

עוד יותר בעניין ההרמה וההתנשאות בשבת פרשת נשא, הרמה והתנשאות בתכלית העילוי והשלימות. ולהעיר, הן אמת שיש גם מעלה בקביעות דפרשת נשא לפני חג השבועות, שבאים למתן תורה מלכתחילה באופן של הרמה והתנשאות, אבל אף-על-פי כן, בקביעות שנה זו מודגש בעיקר מעלת הקביעות דפרשת נשא לאחרי חג השבועות, שאז ניתוסף עוד יותר בעניין ההרמה וההתנשאות, כי: כשקורין פרשת נשא לפני שבועות, הרי זה הרמה וההתנשאות כפי ששייך לפני (החידוש ד)מתן תורה (בשנה זו), מה שאין כן כשקורין פרשת נשא לאחרי שבועות, הרי זה הרמה וההתנשאות כפי ששייך לאחרי מתן-תורה, באין ערוך לגמרי, ולא עוד, אלא, שההרמה וההתנשאות היא באופן של הוספה ועלייה לגבי ההרמה וההתנשאות ד"ומן מתן תורתנו".

ד. והנה, הקשר והשייכות דפרשת נשא לחג השבועות הוא לא רק מצד תוכן כללות הפרשה, המודגש בשמה, "נשא", אלא גם מצד תוכן העניינים הפרטיים שבפרשה:

(א) פרשת נזיר כמדובר. [הקשר והשייכות דעניין הנזירות ל"ומן מתן תורתנו" - כי: תוכן עניין הנזירות הוא שנעשה קדוש, "קדוש יהיה"¹⁰, "קדוש הוא לה"¹¹, ש"מאיר הארה ממש ומתלבשת בשערות שלו"¹² ועד ש"נזיר אלקיו על ראשו"¹³ כפירוש התרגום "כלילא דאלקה", עניין הכתר כו'. ועניין זה הוא על דרך ובדוגמת הפעולה דמתן תורה - שדבר גשמי נעשה חפצא דקדושה.

ויש להוסיף, שבעניין הנזירות מודגש גם ההוספה והעילוי דיום השבת לגבי "ומן מתן תורתנו" - כי: "הנזירות הוא נדר.. שנאמר"¹⁴ כי ידור נדר נזיר וגו'¹⁵, והרי אחד החילוקים שבין נדר לשבועה - ש"נדרים חלים על דברי מצווה ושבועות אין חלות על דבר מצווה", מכיוון ש"הנשבע אוסר עצמו.. וכבר עצמו

(9) שיחת יום ב' דחג השבועות סכ"ה ואילך.
 (10) פרשתנו ו,ה.
 (11) שם,ח.
 (12) דרמ"צ קה,א.
 (13) שם,ז.
 (14) שם,ב.
 (15) רמב"ם ריש הל' נזירות.

ולא עוד, אלא שגם אז צריכים למצוא עצה כדי לתקן החיסרון, על-ידי זה שקורין בשבת הבאה ב' פרשיות וכיוצא בזה, ואילו מעיקר הדין צריך להיות הקריאה המיוחדת ושייכת לשבת זה דוקא, כמובן וגם פשוט). והעניין בזה:

"נשא את ראש" - הוא עניין של הרמה והתנשאות גם בבחינת ה"ראש" (ועל ידו - בכל הגוף). ועל-פי זה, כאשר יום השבת שלאחרי חג השבועות הוא בפרשת נשא - אזי העליה והשלימות ("ויכולו") שפועל יום השבת בענייני חג השבועות היא באופן של "נשא", הרמה והתנשאות.

ג. ובעומק יותר: העניין ד"נשא" שייך לחג השבועות, "ומן מתן תורתנו" - מכיוון שבו נעשה אמיתת ושלימות עניין ההרמה וההתנשאות, כראיתא במדרש¹⁶ שבמתן-תורה בטלה הגזירה דעליונים לא ירדו למטה ותחתונים לא יעלו למעלה, עד כדי כך, שמציאות התחתון, דבר גשמי, מתרומם ומתנשא להיות חפצא דקדושה.

וכמבואר בכמה מקומות¹⁷ החידוש שנפעל במתן תורה לגבי קיום המצוות על-ידי האבות לפני מתן תורה - שקיום המצוות לפני מתן תורה לא פעל קדושה בדבר הגשמי שבו נעשית המצווה, שלכן, כאשר אברהם אבינו הוצרך להשביע את אליעזר בנקיטת חפץ, לא היה בידו חפץ של מצווה, ובמילא, הוכרח לומר לו "שים נא ירך תחת ירכי"¹⁸ ואף שזהו היפך הצניעות, וכפי שמצינו¹⁹ אצל רבינו הקדוש שמעולם לא הוריד ידו למטה מאבנטו כו', מכיוון שלא היה לו חפץ של מצווה מלבד מצוות מילה שנצטווה עליה; ורק במתן תורה נתחדש שעל-ידי קיום המצווה נעשה הדבר הגשמי, תפילין מוזה וכיוצא בזה, חפצא דקדושה.

ועל-פי זה מובן גם העילוי המיוחד בקביעות דשבת פרשת נשא לאחרי חג השבועות - שמלבד ההרמה והתנשאות שנפעלה בחג השבועות, ניתוסף

סקי'ו. הל' שבת סרפ"ב סקכ"ב. וש"נ.
 (5) תנחומא וארא טו. שמור' פי"ב, ג. ועוד.
 (6) ראה לקו"ש ח"ה ע' 79 ואילך. וע' 88 ואילך. ח"ה ע' 58 ואילך. חט"ז ע' 212 ואילך. ועוד.
 (7) חיי שרה כד. ב.
 (8) שבת קיח. ב.

לעמוד להתפלל - כראוי

פרק תניא קודם התפלה

המנהג הטוב שנהגו חסידים (בדורות שלפני זה, וגם בדורנו), ללמוד פרק תניא בכל יום (לפני תפילת הבוקר). וכדאי לפרסם ולחזק מנהג זה - שבקימו, הרי זה קיום מצוות עשה מהתורה, לימוד תורה שבעל פה.

ולפלא שמנהג זה אינו מפורסם, אף שגם בדורנו היו חסידים שנהגו כן, כפי שראיתי בעצמי אצל חסידים בדורנו.

(כ"ק אדמו"ר חי"ק ואמר): לא שאלתי אצלם אם לימוד זה הוא גם לפני התחלת התפילה ממש, כולל גם לפני אמירת "הריני מקבל" . . . ומסתבר לומר, שלימוד זה היה לפני התחלת התפילה ממש, גם לפני אמירת "הריני מקבל כו'". כלומר, שחתילה למדו פרק תניא, ורק אחר-כך פתחו את הסידור החל מ"הריני מקבל כו'".

(מהתועדות שבת-קודש פרשת אחרי השמי"ט. 'תורת מנחם - התועדות ה'תשמ"ט, חלק ג, עמ' 68-75)

דע לפני מי אתה עומד

כללות עניין התפילה צריך להיות באופן של "דע לפני מי אתה עומד". כלומר, צריכה להיות הכוונה הכללית שהתפילה היא לקב"ה. זאת אומרת: לפני שמדברים אודות כוונה בפירוש המילות - צריכה להיות הכוונה הכללית שהתפילה היא לקב"ה... ועניין זה אינו קשור עם "מידת חסידות", שזוהי הנהגה השייכת לחסיד גדול, חסיד בינוני או אפילו סתם חסיד - לא זקוקים כלל לעניין של "חסידות" כדי להתנהג כך, מכיוון שזהו דין פשוט ב"שולחן ערוך"!

(מהתועדות י"ג תשרי ה'תשמ"ג, 'תורת מנחם - התועדות ה'תשמ"ג, חלק א, עמ' 144)

'רחמנות' על הקב"ה...

אאמו"ר (הרשב"ן) נ"ע והרז"א למדו אצל שלום מקאדין. אאמו"ר נ"ע היה מאריך בתפילה ונהג להתחיל את התפילה מוקדם. המלמד התאונן [עליו] לפני אמו הרבנית (רבקה) נ"ע, שאחר התפילה הוא נשאר ללא כוחות, ובשעת הלימוד עיקר רצונו הוא לא כל כך בעצם הלימוד כמו בלוקים את מה שלומד.

הרבנית סיפרה זאת לאדמו"ר מהר"ש נ"ע, והוא אמר: נראה... [לימים] ביום חול אחד, כאשר אאמו"ר נ"ע עמד באמצע התפילה עם טלית מעל הראש וניגן ניגון, הרים לו אדמו"ר מהר"ש את הטלית... ועיניו היו בורקות, ומרוב דביקות לא הרגיש אאמו"ר בכל הדבר. אמר אדמו"ר מהר"ש לרבנית: נו, האם יש לב לצוותו... הרי מצד כיבוד אב [ואם] הוא ודאי יציית. אך זו רחמנות כפולה: רחמנות עליו, לקחת לו את זה. שנית, רחמנות על הקב"ה לקחת את הנחת רוח שיש מזה למעלה.

כאשר הייתה מספרת [לכ"ק אדמו"ר הרי"צ] על הסיפור הזה, היו דמעות נוצצות בעיניה.

(ספר השיחות אדמו"ר הרי"צ, תש"ו ה'ש"ת, עמ' 82 - תרגום מיידיש)

יחדיו), וביחד עם זה, "העלה עליהם כאילו הקריבו ביום ראשון וביום אחרון".

ולעהער, שעל דרך זה מצינו גם בימי הפורים, שאז "קיימו וקבלו היהודים"²⁴, "קיימו מה שקיבלו כבר" (במתן תורה), קבלה מאהבה (היפך העניין ד'מורעה רבה לאורייתא"²⁵ - שעניין זה היה לאחרי הקדמת אחדותם של ישראל, "ישנו עם אחד (למרות היותו) מפורד ומפורד בין העמים"²⁶ "מנער ועד זקן טף

מושבע מהר סיני, ואין שבועה חלה על שבועה", מה שאין כן בנדר"¹⁶. ונמצא, שבנוגע לנדר שייך עניין של הוספה גם לגבי מתן תורה - על דרך וברוגמת העילוי וההוספה דיום השבת לגבי "זמן מתן תורתנו".

(ב) בהמשך הפרשה - בשיעור דיום הש"ק - מדובר אודות הסך-הכל של קרבנות הנשיאים, "זאת חנוכת המזבח ביום המשה אותו מאת נשיאי ישראל וגו' זאת חנוכת המזבח אחרי המשה אותו"¹⁷, שבעניין זה

על כל אחד ואחת להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בלימוד התורה, עד ללימוד התורה בתכלית השלימות - לחדש בתורה, "לאפשא לה", בדוגמת חידושו של תלמיד ותיק

ונשים (חילוקי דרגות, וביחד עם זה) ביום אחד"²⁷. ובעניין זה מודגש גם עניין של עילוי והוספה לגבי "זמן מתן תורתנו", "קיימו מה שקיבלו כבר" - על דרך וברוגמת העילוי דיום השבת שלאחרי זמן מתן תורה.

(ג) בסיום וחזות הפרשה - "ובכבוא משה אל אוהל מועד לדבר אתו גו' וידבר אליו", לימוד התורה דמשה מהקב"ה, שבזה מודגש הקשר והשייכות לכללות העניין ד'זמן מתן תורתנו".

ויש לומר, שהעניין ד'ובכבוא משה גו' לאחרי הסך-הכל דקרבנות הנשיאים, הוא - על דרך וברוגמת כללות העניין דמתן-תורה לאחרי הקדמת אחדותם של ישראל, כנ"ל.

ה. ומסיום פרשת נשא ("ובכבוא משה אל אוהל מועד לדבר אתו גו'") באים ללימוד פרקי אבות במנחת שבת, אשר, בשבת זה מתחילים פרק ראשון דאבות - "משה קבל תורה מסיני", שעניין זה היה ב'זמן מתן תורתנו". כלומר, שגם בסיימו של יום השבת (לאחרי הקריאה בפרשת נשא), במנחת שבת, מודגש עוד הפעם העניין דמתן תורה

מודגשת אחדותם של כל ישראל, כדאיתא במדרש¹⁸ ש"העלה עליהם כאילו כולם הקריבו ביום ראשון וביום אחרון".

והשייכות לחג השבועות, "זמן מתן תורתנו" - מכיוון שהעניין דמתן תורה נפעל על-ידי הקדמת אחדותם של כל ישראל, כמו שכתוב¹⁹ "ויחן שם ישראל נגד החר", "ויחן" לשון יחיד, "כאיש אחד בלב אחד"²⁰, ואיתא במדרש²¹ "אמר הקב"ה הואיל ושנאו ישראל את המחלוקת ואהבו את השלום ונעשו חניה אחת, הרי השעה שאתן להם את תורת".

ויש להוסיף, שמעלת האחדות - הן במתן תורה, והן בקרבנות הנשיאים - היא תוך כדי הדגשת חילוקי הדרגות, שאז האחדות היא באופן נעלה יותר: במתן תורה - משה מחיצה לעצמו, אהרן מחיצה לעצמו, כהנים מחיצה לעצמם כו"²², וביחד עם זה, עומדים כולם "כאיש אחד בלב אחד". ובקרבנות הנשיאים - "נשיא אחד ליום ונשיא אחד ליום"²³ (ולא כולם

16 רמב"ם הל' נדרים פ"ג ה"ו.

17 פרשתנו ז. פד ואילך.

18 במדרש"ר פי"ג, ט. פ"ד, יג. הובא בלקו"ת פרשתנו כט, סע"ב.

19 יתרו י"ט, ב.

20 פרש"י עה"פ. וראה מכילתא שם.

21 ויק"ר פ"ט ט. ד"א פ' השלום. וראה גם תנחומא באבער יתרו ט.

22 פרש"י יתרו שם, כד.

23 פרשתנו שם, יא.

24 אסתר ט, כו.

25 שבת פח, א.

26 אסתר ג, ח.

27 שם, יג. וראה סה"מ תש"ח ע' 118.

- "משה קיבל תורה מסיני".

והמשך המשנה - "משה קבל תורה מסיני ומסרה כו" עד סוף כל הדורות, שכן, מה שנזכר במשנה (רקן) עד "אנשי כנסת הגדולה", הרי זה על דרך "הואיל והזכירו ספר בשבחו, שנאמר²⁸ זכר צדיק לברכה"²⁹, ודוגמתו בנדרון דידן, הואיל והזכיר את אנשי כנסת הגדולה, מוסיף מיד ש"הם אמרו כו", אבל, עיקר כוונת המשנה לבאר את סדר השתלשלות התורה - "משה קבל תורה מסיני ומסרה כו" לכל אחד ואחד מישראל עד סוף כל הדורות.

וזהו גם ההוראה שלוקחים משבת פרשת נשא שלאחרי חג השבועות - שלאחרי קבלת החלטות טובות ב"זמן מתן תורתנו" להוסיף בלימוד התורה, הרי, בשבת פרשת נשא שלאחרי זה יש להוסיף ביתר שאת וביתר עז, באופן של הרמה והתנשאות, בכללות העניין דמתן תורה, כאמור, "ובבוא משה אל אוהל מועד לדבר אתו גו", "משה קבל תורה מסיני ומסרה כו" לכל אחד ואחד מישראל עד סוף כל הדורות.

1. ובאותיות פשוטות - בנוגע למעשה בפועל:

על כל אחד ואחד להוסיף ביתר שאת וביתר עז בלימוד התורה, עד ללימוד התורה בתכלית השלימות - לחדש בתורה³⁰, "לאפשא לה"³¹, על דרך וברוגמת חידושו של תלמיד ותיק, אשר, עם היות שנאמר למשה מסיני³², הרי זה גם חידוש שלו, שכן, עניין זה נאמר למשה רבינו באופן של כלל, ואילו חידושו של התלמיד ותיק מתבטא בכך שמוציא ומגלה פרט מסוים מתוך הכלל, שגם זה עניין של חידוש³³.

ועד כדי כך מודגש החידוש שבדבר - שרק הוא יכול לגלות חידוש זה. כידוע³⁴ בעניין "ותן חלקינו בתורתך", "שכל אחד ואחד מישראל יש חלק מסוים בתורה ("חלקנו") שרק הוא לבדו יכול לחדש ולגלות ודאם לא כן, לא שייך לומר "חלקנו", מכיוון שירוש (לא רק חלק בתורה, אלא) כל התורה כולה. "תורה

צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב"³⁵, וכאמור, עניין זה שייך לכל אחד ואחד מישראל, שהרי כל אחד ואחד מישראל אומר בסיום תפלת העמידה (ג) פעמים בכל יום, וכיום השבת - ד' פעמים) "ותן חלקנו בתורתך".

1. אמנם, עדיין יש מקום לשאלה ותמיהה:

היתכן לומר שכל אחד ואחד מישראל יכול לחדש בתורה, "ותן חלקנו בתורתך" - מכיוון שעל-פי הלכה ישנם כאלו שהם בגדר ד"לא ידע מאי קאמר" ולא רק בדרורות הקודמים³⁶ אלא גם בימינו אלו, שלכן, נקבע הדבר בשולחן ערוך שיש בו רק הלכות השייכות בזמן הזה. הרי בודאי שאינם מסוגלים לחדש בתורה! והביאור בזה:

מלבד העניין דלימוד התורה ישנם גם הוראות התורה, תורה מלשון הוראה³⁷, ובוה גופא - לא רק הוראות מלימוד התורה, אלא גם הוראות שלמידים מענייני הנהגה כו, על דרך מאמר רז"³⁸ אודות הלימוד מהנהגתו ושיחתו של רבן גמליאל, וכיוצא בו.

ומובן, שגם ההוראות שבתורה מהווים עניין חשוב בתורה, ואדרבה - "תלמוד גדול שמביא לידי מעשה"³⁹, היינו, שהגדלות דתלמוד ("תלמוד גדול") אינו בעניין הלימוד, כי אם, בעניין המעשה דוקא (כמבואר בהל' תלמוד תורה לרבינו זקוק⁴⁰).

ועל-פי זה, בנוגע לחלק ההוראה והמעשה שבתורה, שייך העניין ד"חלקנו בתורתך" אפילו אצל פשוט שבפשוטים ש"לא ידע מאי קאמר" - כי:

כאשר רואה אצל פלוני (רכו שלמדו אל"ף בי"ת וכיו"ב) איוו הנהגה טובה, הידור מצווה כו, שמוצא חן בעיניו, מתחיל גם הוא לעשות כן, ולא עוד, אלא, שעניין זה נעשה אצלו באופן ד"זהיר טפ"י".

ועד כדי כך, שממנו יראו וכן יעשו גם אלו הגדולים ממנו בידיעת התורה⁴¹, כפי שידע איניש

(35) ברכה לגד.

(36) ראה תו"א מקץ מא.א.

(37) ראה רד"ק לתהלים יט, ת. גו"א ר"פ בראשית, זח"ג נג, ב.

(38) עירובין סד, ב. סוכה כא, ב.

(39) קידושין מ, ב. וש"נ.

(40) פ"ד ה"ב"ג.

(41) ולהעיר ממוחז"ל "הלכתא מאי א"ל פוק חזי מאי עמא דבר" (ברכות ספ"ו).

"בכלי חרש" - יש להפיץ את מעיינות החסידות גם ב"חוצה", ועד ל"חוצה" כזה שאין "חוצה" למטה ממנה.

(לקוטי שיחות כרך ד עמ' 1311)

יברכך ה' וישמרך (ו,כד)

יברכך, שיתברכו נכסיך. וישמרך, שלא יבואו עליך שודדים (רש"י)

רז"ל אמרו (ב"ר פי"ד) "חמישה שמות נקראו לה (לנפש האדם), נפש רוח נשמה חיה יחידה". חמש דרגות אלו מתחלקות בדרך כלל לשתיים - נפש רוח נשמה, המלוכשים בגוף, הנקראים "נכסיך"; וחיה יחידה, שנשארים מחוץ לגוף, שהם "נכסי שמים".

ולפי זה:

"שיתברכו נכסיך" - שתהיה ברכה והצלחה בעבודת הנשמה המלוכשת בגוף.

"שלא יבואו עליך שודדים" - שלא תהיה "יניקה" לסטרא-אחרא מעבודה זו. לדוגמה: ההתפעלות שהאדם מרגיש בעת תפילתו לא תביא לאחר מכן כעס וכדומה, והרגש של תענוג אלוך בתפילה לא יפנה את מקומו לרגש של תענוג גשמי.

(ספר המאמרים תש"ה עמ' 204)

עבודת הקדש עליהם בכתף ישאו (ז,ט)

קבוצת חסידים התאוננה פעם אחת לפני כ"ק אדמו"ר, שמקום מגורם הוא קשה, ואין הם רואים ברכה בעבודתם למען הרבצת התורה והיהדות. תשובתו של כ"ק אדמו"ר התבססה על הפסוק שלנו:

"עבודת הקודש עליהם" - ההשגחה העליונה הביאה אותם למקום זה כדי שיעסקו שם בעבודת הקודש של הפצת התורה (הארון) והחסידות (המנורה).

"בכתף ישאו" - ולא בעגלה הרתומה לבהמה. כלומר: הנפש הבהמית אינה מסוגלת 'לשאת' משא זה, אין היא מבינה מדוע נגזר עליה לגור ב'פינה נידחת'; ובכל-זאת יש להמשיך לעסוק בעבודה זו.

(לקוטי שיחות כרך יג עמ' 190)

קערת כסף שתיים-עשרה (ז,פד)

הם הם שהתנדבו, ולא אירע בהם פסול (רש"י)

העובדה שלא אירע פסול בקרבנות הנשיאים נרמזת בפסוק שלנו דווקא, שבו נכללים קרבנותיהם של כל הנשיאים.

ללמדך:

התפילה היא במקום קרבנות. אדם חייב לכלול את עצמו עם הציבור לפני שמתפלל, ואז מובטח לו ש"לא יאירע פסול" בתפילתו, שכן "אין הקב"ה מואס בתפילתן של רבים" (ברכות נח).

(לקוטי שיחות כרך ח עמ' 47)

פרשת נשא

נשא את ראש בני גרשון גם הם (ד,כב)

כמוו ציווייתך על בני קהת (רש"י)

גרשון היה הבכור, ואף על-פי-כן מקדים הכתוב את בני קהת; מדוע? גרשון - רומז לעבודה של גירוש ודחיית הרע, "סוד מרע".

קהת - רומז לאסיפה וקביצין של מצוות ומעשים טובים, "עשה טוב" (קהת מלשון "ולו יקחת עמים", שפירושו "אסיפת העמים").

זהו שגרשון נולד לפני קהת, כי סדר העבודה הוא "סוד מרע" ואחר כך "עשה טוב", וכמשל הכנת ארמון לדירת המלך, שבתחילה מנקים משם את הלכלוך ("סוד מרע") ורק לאחר מכן מכניסים לתוכו כלים נאים ("עשה טוב").

ובכל זאת הקדים הכתוב את בני קהת, שכן "סוד מרע" הוא רק הכנה ל"עשה טוב", אבל מבחינת תכלית הכוונה - "עשה טוב" קודם.

(לקוטי שיחות כרך יג עמ' 19)

ונעלם מעיני אישה ונסתרה (ה,יג)

מבואר בספרים, שהמשמעות הפנימית של קינוי וסתירה היא, שהקב"ה, ה'איש' של כנסת ישראל, 'קינא' והזהיר: "אל תסתרי עם איש אחר", היינו עם היצר הרע.

ויש לדרקק בזה: כיצד תיתכן 'סתירה' (הסתרות) כלפי שמיא, והלוא מקרא מלא דיבר הכתוב (ירמיה כג) "אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו, נאום ה'?"

התשובה לשאלה זו מובנת מפירושו של הבעל-שם-טוב על הפסוק האמור:

"אם יסתר איש במסתרים" - כשאדם מסתתר בפניו ומתמסר לתורה ועבודה, אבל

"ואני" - הוא 'אני' בעיני עצמו, בעל גאוה וגס-רוח, אזי

"לא אראנו נאום ה'" - "אין אני והוא יכולים לדור בעולם" (ערכין טו).

(לקוטי שיחות כרך ד עמ' 1033)

ולקח הכהן מים קדשים בכלי חרש (ה, יז)

מים - "אין מים אלא תורה" (בבא קמא יז).

מים קדושים - רומזים לפנימיות התורה, תורת החסידות.

"ולקח הכהן מים קדושים" - על ה"כוהן" להשקות את הנפש החוטאת במעיינות פנימיות התורה, שכן "המאור שבה (רמז לסודות החכמה, קה"ע) מחזירו למוטב" (ירושלמי חגיגה פ"א).

גם לדוד המלך ש"מת בעצרת"⁴⁴, וכן להבעש"ט שנסתלק ביום ראשון דחג השבועות⁴⁵ (כמדובר בארוכה בהתוועות שלפני זה⁴⁶), אשר, הצד השווה שביניהם הוא - רועי ישראל.

ט. ויהי רצון שבקרוב ממש יקוים היעוד⁴⁷ "הקיצו ורננו שוכני עפר", "משה ואהרן עמהם"⁴⁸, ביחד עם דוד מלכא משיחא, וכן הבעש"ט (ג' הרועים), ביחד עם כל צדיקי ונשיאי ישראל, עד לכ"ק מו"ח

הנהגתו של יהודי פשוט בעניין של הידור מצווה פועלת ומשפיעה ביותר, ועל דרך זה בנוגע להנהגתם של ילדים קטנים, שמתנענעים בתפלתם מתוך חיות והתלהבות כו'

אדמו"ר נשיא דורנו, ביחד עם כל בני ישראל - בגאולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקנו.

כולל גם הגאולה על-ידי הקב"ה, כאמור, ש"אוחז בידיו ממש איש איש ממקומו", ולא עוד, אלא גם הגאולה של הקב"ה, כביכול, כמו שכתוב⁴⁹ "ושב ה' אלקין את שבותך", "והשיב לא נאמר אלא ושב, מלמד שהקב"ה שב עמהן מבין הגליות"⁵⁰.

ואז יהיה גם חידוש בכללות העניין דמתן תורה - "תורה חדשה מאתי תצא"⁵¹.

וכל זה - בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים, ובקרוב ממש, לא רק במהרה בימינו, אלא באופן ש"לא עיכבן המקום כהרף עין", תיכף ומיד ממש.

(מהתוועות שבת קודש פרשת נשא, ט' סיון ה'תשמ"ו.
'תורת' מנחם - התוועות ה'תשמ"ו, חלק ג, עמ' 451-457)

בנפשי, שהנהגתו של יהודי פשוט בעניין של הידור מצווה וכיו"ב - מצד מעלת הפשיטות והתמימות שבו (כפי שמבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר בריבוי מקומות) - פועלת ומשפיעה ביותר, ועל דרך זה בנוגע להנהגתם של ילדים קטנים, שמתנענעים בתפלתם מתוך חיות והתלהבות כו' - שיש לזה השפעה גדולה ביותר על הגדולים, כפי שרואים במוחש.

ונמצא, שבעניין זה נעשה היהודי הפשוט ל"מחדש בתורה" (בחלק ההוראה והמעשה שבה), כך, שגם

אצלו שייך העניין ד"חלקנו בתורתך".

ח. והמעשה הוא העיקר - שכל אחד ואחד ינצל את העילוי והשלימות דיום השבת שלאחרי חג השבועות להוסיף בכל ענייני העבודה ד"זמן מתן תורתנו", כולל ובמיוחד - לימוד התורה, עד לחירוש בתורה, כל חד וחד לפום שיעורא דיליה.

והנתינת-כח לזה - ממש רבינו, כאמור, "משה קבל תורה מסיני ומסרה כו'", שהנהגתו כ"רועה נאמן", שנותן לכל אחד ואחד לפי ערכו, בדוגמת רועה צאן ש"מוציא את הקטנים לרעות כדי שירעו עשב הרך, ואחר מוציא הזקנים כדי שירעו עשב הבינוני, ואחר מוציא הבחורים שהיו אוכלין עשב הקשה", כדברי המדרש⁴² בנוגע לאופן הנהגתו של דוד המלך במרעה הצאן, שלכן, בחר בו הקב"ה לרעות את עמו, כמו שכתוב⁴³ "מאחר עלות הביאו לרעות ביעקב עמו", ועל דרך זה בנוגע למשה רבינו, "אף משה לא בחנו אלא בצאן. . . הרכיבו על כתפו. . . כך חייך אתה תרעה צאני ישראל"⁴⁰.

ולעיר גם מהשייכות המיוחדת דחג השבועות לא רק למשה רבינו, "משה קבל תורה מסיני", אלא

(42) שמו"ר פב, ב.

(43) תהלים עח, עא.

(44) ירושלמי פ"ב ה"ד. חגיגה פ"ב ה"ג. הובא בתור"ה אף עצרת - חגיגה יז, א. רות רבה פ"ג, ב.

(45) לקו"ד ח"א לב,א.

(46) שיחת יום ב' דהגה"ש בתחלתה.

(47) ישעי' כו, יט.

(48) ראה יומא ה, ב. תוד"ה אחר - פסחים קיד, ס"ב.

(49) נצבים ל, ג.

(50) מגילה כט, א. הובא בפרש"י עה"פ.

(51) ישעי' נא, ד. ויק"ר פי"ג, ג.

זמן מתאים לחגוג 'שמחת תורה' גם על הלוחות הראשונים

"שמחת תורה" ב'זמן מתן תורתנו"

בעמדנו ביום השבת קודש שלאחרי "זמן מתן תורתנו" בחג השבועות, בימי התשלומין . . . הרי זה הזמן המתאים לשמחה של תורה, על דרך שמחת תורה, החל מניגון של שמחת תורה.

ואף ששמחת תורה באה לאחרי יום הכיפורים שניתנו בו לוחות אחרונות, ולא על לוחות ראשונות שניתנו בזמן מתן תורה, כיון שנשתברו ב"ז בתמוז - הרי כיון שתיכף ומיד באה הגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו, אזי מתתקנים העניינים הבלתי-רצויים די"ז בתמוז, ומתגלה ה"טוב" (י"ז, בגימטרייה "טוב") שבו - כפסק דין הרמב"ם בסיום הלכות תעניות "כל הצומות האלה עתידים ליבטל לימות המשיח, ולא עוד אלא שהם עתידים להיות ימים טובים וימי ששון ושמחה, שנאמר צום הרביעי וגו' יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים".

ומ"סיום הלכות תעניות" באים ל"הלכות מגילה וחנוכה" - החל מהשמחה דפורים באופן ד"עד דלא ידע" כאשר "אכתי עברי דאחשורוש אנו", ו"מיסמך גאולה לגאולה", גאולת פורים לגאולת פסח, עליה נאמר "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו, ביחד עם חנוכה (מגילה וחנוכה) בית המקדש השלישי.

ובנוגע לפועל - יחגגו עתה השמחה דשמחת תורה, והעיקר - שלא יהיה מקום לתמיהה לשמחה זו מה עושה?!... כיון שתיכף ומיד ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו.

ובפשטות - ש"בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו", נשמות בגופים, "חלק אלקה ממעל ממש", בגוף גשמי שיכולים למששו בידיהם, גוף בריא ושלם, עם חוש המישוש בריא ושלם, ביחד עם כל בני ישראל שבדורות שלפני זה, "הקיצו ורננו שוכני עפר", ו"משה ואהרן עמהם", ביחד עם כל צדיקי עולם, ונשיא דורנו בראשנו, תיכף ומיד ממש.

[כ"ק אדמו"ר התחיל לנגן ניגון הקפות לאביו הרלו"צ ז"ל, ועמד מלא קומתו ורקד בשמחה רבה ועצומה].

(מהתוועדות שבת קודש פרשת נשא ט' סיון ה'תש"נ. 'תורת מנחם - התוועדות' תש"נ, כרך ג, עמודים 299-300)

הזמן הכי מוכשר לחידוש העתיד לבוא

בעמדנו בזמן מתן תורה וימי התשלומין שלו, כדאיתא בספרים בהרמז במאמר רז"ל "הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכב", ש"עצרת . . . הוא הזמן המוכשר לעת רצון להתפלל לקרב קץ הגאולה . . . דבעינן לשון אם תבעינן בעו, והוא לשון תפלה ובקשה, נמי לכב גימטריא קץ, היינו, שאז זמן המוכשר להתפלל שיתקרב קץ הגאולה", "קץ הימים" ו"קץ הימין".

ובעמדנו בשבת שלאחרי ה"קץ" דעצרת, שבת פרשת נשא... - הרי זה הזמן הכי מוכשר להחידוש ד"תורה חדשה מאתי תצא", ו"השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה" - לא רק בלשון עתיד, אלא בלשון הווה.

(מהתוועדות שבת קודש פרשת נשא יב' סיון ה'תש"א. 'תורת מנחם - התוועדות' תש"א, כרך ג, עמוד 323)

"משה קבל תורה מסיני"

משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה. הם אמרו שלושה דברים (פרק א משנה א)

פירש כ"ק אדמו"ר:

השאלות במשנתנו: א) למה מפרט התנא את סדר המסורה ואינו אומר בקיצור ש"משה קבל תורה מסיני ומסרה לדורות הבאים, עד לאנשי כנסת הגדולה. ב) חלקם של הנביאים בקבלת ומסירת התורה, הרי אינו מצד מעלת הנבואה (דהרי אסור לפסוק הלכה על-פי נבואה) אלא להיותם חכמים; ולמה מתאר אותם התנא "נביאים". ג) הם אמרו שלושה דברים - מניינא למה לי? והעניין:

התנא מלמדנו חמש תכונות נפשיות הנדרשות בלימוד התורה.

"משה" - מעלתו המיוחדת בקשר לתורה היא ענוותנותו הגדולה, וכמו שאמרו רז"ל שמפני שמיעט את עצמו נקראת התורה על שמו. ותכונה זו מכשירה את האדם להיות "כלי" לתורה.

"יהושע" - על יהושע נאמר "לא ימיש מתוך האוהל", היינו שהיה מסור ונתון לתורה בלבד. וכך צריכה להיות גישתו של כל אחד, כי גם מי שאין תורתו אומנותו, הנה בזמן שלומד יהיה כאילו אין לו שום "אומנות" אחרת - תורתו אומנותו.

לאחר שתי תכונות אלו, הנדרשות כהכנה ללימוד התורה, מפרט התנא שלש תכונות השייכות לעצם הלימוד.

"זקנים" - אמרו רז"ל "זקן - זה שקנה חכמה". בכדי שהתורה תהיה קניינו העצמי של האדם (על דרך הקונה דבר בממונו) עליו להשקיע בה עמל ויגיעה.

"נביאים" - כשלומד אדם באופן של "לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא" הוא זקוק לסייעתא דשמיא, שיכוון לאמיתת ההלכה. עניין "סייעתא דשמיא" כפי שהוא בדור שלם - מתבטא בדור הנביאים.

"אנשי כנסת הגדולה" - תפקידם של אנשי כנסת הגדולה היה לפסוק הלכה למעשה ולתקן תקנות. ידיעתו של הלומד שההלכה נוגעת למעשה בפועל, מעוררת אצלו עיון רב ומיוחד, מחמת היראה שמא לא יכוון אל האמת, ועל ידי עיונו זה - הרי הוא מכוון אל האמת.

הם אמרו שלשה דברים - מצד בחינת אנשי כנסת הגדולה שעניינם הלכה למעשה ותיקון תקנות נתחדש שיש שלושה דברים.

דהנה, כל עוד שלא הגיע אדם להוראה למעשה (בחינת אנשי כנסת הגדולה) ביכולתו לומר שלגבי יש "שני דברים" בלבד - נותן התורה יתברך והאדם הלומד תורה. אבל משהגיע להוראה, עליו לדעת שישנם "שלושה דברים": נותן התורה; האדם הלומד; והעולם, שעליו חלים פסקי התורה. כלומר - עבודתו היא לברר ולזכך את העולם על-ידי פסקי התורה.

(מהתוועדות שבת קודש פרשת נשא תשל"ו - על פי רשימות השומעים, ביאורים לפרקי אבות (א) עמ' 25-26)

להחדיר אחדות בעולם

אווירת אחדות נבית משפיעה בהכרח החוצה

כאשר יוצאים לעולם ועוסקים בענייני העולם, אזי נפגשים בהשפעות שונות ובאנשים שונים, ואם-כך מעתוררת התמיהה: כיצד אפשר לעמוד בכל הניסיונות ולהישאר במצב של אחדות, "כאיש אחד בלב אחד"?

והמענה לזה – על פי האמור לעיל:

כאשר האווירה בבית, ועל אחת כמה וכמה המעשים בבית, חדורים באהבת ישראל ובאחדות ישראל, ואווירה זו מורגשת בבית לעולם, עד אשר נושמים זאת גם בעת השינה, וממילא מיד בקומו משנתו, ומתבונן מה קורה בסביבתו, הרי הוא רואה ומרגיש מיד אחדות ישראל – אזי, גם כאשר יוצאים לחוץ, ובחוץ ישנה רוח סערה, ופוגשים בעולם כזה שבו נרגשת, לכאורה, הגלות – אין מתפעלים מכך כלל, מכיוון שהיציאה החוצה היא – מתוך בית יהודי החדור באהבת ישראל ובאחדות ישראל.

וכל זה – תלוי בעיקר, ב"עקרת הבית", אשר עם היות שהנהגתה היא בהתאם להוראות שבעלה מביא מהישיבה או הכולל וכיוצא בזה, אבל ביצוע הדבר בפועל בבית הוא על ידה דווקא, להיותה בעלת הבית האמיתית, שהיא פועלת את אווירת האחדות בבית, ועל ידי זה – בעולם כולו (כנ"ל).

ובאופן כזה מחנכת את בתה – גם הקטנה ביותר, שזה עתה נולדה, אשר בבוה הזמן גם היא תוכל למלא את השליחות הקדושה לבנות בית, שיהיה חדרור באהבת ישראל ("ואהבת לרעך כמוך") ובאחדות ישראל – על ידי זה שנושמת בקרבה את אווירת האחדות.

[...] זוהי אפוא השליחות הקדושה, הנעימה והמאירה שהוטלה על כל אחת ואחת מנשי ישראל על ידי משה רבינו – בשליחותו של הקב"ה.

(משיחת ר"ח סיון ה'תשמ"ו. 'תורת' מנחם – התוועדות ה'תשמ"ו, חלק ג, עמ' 443)

הזמן לאסיפת רבנים – להוסיף בפעולות

מכיוון שנמצאים כאן רבנים ומורי הוראה מכמה וכמה קהילות בישראל,

ובפרט רבנים ומורי הוראה חסידיים, אשר פסקי-הדינים שלהם מיוסדים על פסקי דין אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי ואדמו"ר הצמח צדק, ובכללות – פסקי-דינים גם על פי מידת חסידות, "לפנים משורת הדין", אשר בימינו אלו נעשו גם הם בגדר "שורת הדין".

מן הנכון שיתאספו ויתיעצו יחדיו כיצד ניתן להוסיף בכל הקשור לפעילותם של רבנים ומורי הוראה בישראל – הן בנוגע לפעולות האישיות, להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בהפצת התורה והיהדות בעירם ושכונתם כו', והן לעורר ולעודד את כל שאר הרבנים ומורי-הוראה די בכל אתר ואתר, שיוסיפו גם הם בהפצת התורה ויהדות בכל מקום ומקום.

ומובן שהכוונה בכל האמור היא גם לפעילותם של הרבניות, שתפקידן לעזור ולסייע לבעליהן, הרבנים ומורי הוראה, על ידי זה שנוטלות חלק חשוב בפעולות דהפצת התורה והיהדות בין נשי ישראל, ולכל לראש – בנוגע לג' המצוות המיוחדות של נשי ישראל, הדלקת נרות שבת קודש ויום טוב, כשרות האכילה ושתייה וטהרת המשפחה, וכן בנוגע לחינוך הילדים – "חנוך לנער גו' גם כי יזקין לא יסור ממנה – אשר חלקו העיקרי נתון בידי האישה.

(מהתוועדות שבת קודש פרשת נשא, י"ד סיון ה'תשמ"ו. 'תורת' מנחם – התוועדות ה'תשמ"ו, חלק ג, עמ' 611)

כרך כז עמ' רלא) והעלה את הבעיה הבאה: בעלה של אחותו עזבה ונטל עמו את בנם המשותף, והאם מעוניינת לגדל את בנה בדרך היהדות. האם מבקש את ברכת הרבי.

הרבי משיב:

ישכרו דעטעקטיו [=חוקר] טוב, ובוודאי יוכל למצוא, ויתיעצו עם עורך-דין טוב, מה לעשות כשימצאוהו, בשביל להבטיח שיהי[ה] הכל כדבעי מוכן ולהבא.

כשמנהל מוסד מסויים נקלע לסכסוך עם חברת בנייה, שהייתה אמורה לבנות בניין בעבור המוסד, וביקש לבוא אל הרבי לקבל הוראות – השיבו הרבי בין השאר ('אגרות קודש' כרך כז עמ' כז):

איך להתנהג ומה לעשות וכו' צריך להחליט על אתר בהתייעצות עם ידידים על אתר כולל עורך-דין וכו', ובפרט שבוודאי יהיה בזה כמה שינויים מזמן לזמן כמו שהיה גם בעבר, וקל-להבין.

לשמור על ירושלים

יום ה' כ"ו טבת תשל"ט. בסיום תפילת מנחה כשיצא הרבי את בית הכנסת בדרוכו לחדרו, המתין לו עורך-הדין מ.ק. מירושלים. הרבי בירכו ב"שלוש עליכם" ולאחר-מכן שאלו אם מקום מגוריו הוא עדיין בירושלים. כשהשיב בחיוב, אמר לו הרבי בין השאר (הרברים לא הוגהו והגם תוכן בלבד): עליך לדאוג שערכים לא ייכנסו לירושלים, וכוונתי אינה לירושלים החדשה אלא לירושלים העתיקה, שכן היא עיקר ירושלים.

לאחר שהתעניין הרבי בעבודתו, חזר לנושא האמור באמרו: צריכים להפריד בין היהודים והערכים. לאחר מכן בירכו בשמיעת בשורות טובות והצלחה (לפי הוספות ל'שיחות קודש' תשל"ט כרך ב' עמ' 754).

הרברים החשובים ביותר לעורכי-דין נאמרו בעת משפט הספרים (שהתקיים בשנת תשמ"ה-תשמ"ח). וכמו כן נאמרו דברים רבים לעורכי-הדין שטיפלו בהוצאת כתבי רבותינו נשיאנו מפולין ומרוסיה. על כך בהזדמנות אחרת אי"ה.

בזה ופרסמוהו כמו שנתפרסם הפסק-דין. הדבר פשוט עד כדי כך שאין זקוקים בזה לבירור מרב או עורך-דין, כי זה גם שכל הפשוט, שאי אפשר לשותף אחד או חלק מהשותפים לבטל החלטת החלטת כל השותפים, על אחת כמה וכמה החלטה שנתקבלה פה אחד...

"אין לחושדו במה שאין בו"...

"במענה על מכתבו מכ"ד אייר, בו כתב על שתובעים אותו למשפט. והרי בכגון דא צריך להתיעץ עם עורך דין היודע החוקים על אתר, וגם לעורר שימת לבכם שכיון שהוא עלה מזמן לא כביר ממדינה. . הגה מוכן ופשוט שאין הוא בקי בעניינים כאלו ופשיטא שאין לחושדו במה שאין בו..." כתב הרבי בא' בסיוון תשט"ו ('אגרות קודש' כרך יא עמ' קלו).

וכיוצא בזה באותה שנה (שם עמ' רנד):

כותבת אודות המאורעות השונים. . ובהנוגע לתביעותיהם מחברת הבטחון וכן מהחברה בה שרתו אשר בזמן השירות קרה המאורע. בוודאי מתייעצים הם עם עורך דין הבקי בחוקים ודינים אלו, ויודע אם יש יסוד לתביעותיהם, ולאיזה מקום לפנות על דבר זה.

בשנת תשי"ב כתב הרבי ('אגרות קודש' כרך ו' עמ' חצר – רצט – כאן בתרגום-חופשי):

בנוגע לשאלה.. שלאמו הוגשה תביעה משפטית ממישהו שמעיד במדרגות ותובע \$20,000, והיא מכוסה מחברת הביטוח רק במחצית הסכום, ושואל אם יקחו עורך דין. נראה לי שבנידון עצמו יש להיוועץ בעורך דין, שכן במקרה כזה, לרוב, אין בית המשפט נותן את הסכום במילואו. מאידך, יש עורכי דין שנוטלים עליהם לטפל בתוק לא בעד שכר קצוב, אלא על בסיס אחוזים מהסכום שהם משיגים ללקוחם. בוודאי יש לכם אצל מי לשאול...

לשכור חוקר ולהתייעץ עם עורך-דין

בשנת תשל"א פנה יהודי רבי ('אגרות קודש'

"עורך דין טוב"

לא אחת המליץ הרבי להתיעץ עם "עורך דין טוב", כזה הבקי לא רק בספרי החוקים, אלא גם מכיר את מהלכי השופטים ובתי המשפט • הרבי מפיק הוראה מעורך-דין, שיש ללמד זכות על ישראל • התייחסויות הרבי לעורכי דין

עצמו ישנו הענין ד"רעהו" וכך מתבצעת הכוונה העליונה.

להסתמך על סמכותו של עורך-הדין

סטודנט למשפטים פנה אל הרבי בקשר להתמודדויות המיוחדות שבהן הוא נתקל. במכתב נרחב באנגלית (מכ"ח בשבט תשל"ז. פורסם במורה לדור נבון' כרך ג' עמ' 190 ואילך) כותב לו הרבי בין השאר:

כפי שאתה בוודאי יודע, תפקידו של עורך-דין להודיע לאנשים שלא היתה להם היכולת או ההזדמנות ללמוד בעצמם משפטים, מהו החוק. כמובן, כדי להיות עורך-דין טוב, נדרשת מידה רבה מאוד של לימוד בשקידה, קודם שהאדם נעשה מסוגל לתת ייעוץ וסיוע. עם זאת, אין זה חיוני שמקבל העצה יכיר את כל מורכבויות החוק, וזה אף לא יהיה בר-ביצוע לגבי אדם מן השורה לנסות ללמוד את החוק, אלא הוא חייב להסתמך על סמכותו של עורך-הדין ולקבל ממנו הדרכה. אם זה המצב בנוגע לחוק אנושי, על-אחת-כמה-וכמה בנוגע לחוק האלוקי, כפי שהדבר מתגלם בתורתו יתברך ובמצוותיו, אשר משקפים את חוכמתו האין-סופית של הקב"ה. רק בגלל

בט' מרחשון תשמ"ט, ב'יחידות' נדירה לפני חברי אגודת חסידי חב"ד, מתבטא הרבי בין השאר:

כבר עוררתי פעם על כך שהניירות (תעודות) של המוסדות יהיו חוקיים ועל ידי עורך דין טוב... בהמשך אותה שיחה מזכיר הרבי עניין זה עוד פעמיים: "על ידי עורך דין טוב... ומה טוב להוסיף עוד, שזה יהיה בעריכת עורך-דין ויעשו זאת בהקדם".

"לעשות כעצת עורך-דין" - הורה הרבי פעמים רבות ('עצת הרבי תנחני' עמ' 110).

"האומנם עורך דין הסכים לניסוח?", שאל הרבי בפתח את אחד השלוחים, על תצהיר משפטי מסויים.

בהתועדות אחרון של פסח תשי"ד ('תורת מנחם - התועדות תשי"ד' כרך יא עמ' 223) התבטא הרבי:

כאשר מזמינים לאדם פרנסתו באמצעות היותו "עורך-דין" - עליו לנצל מקצוע זה עצמו לקדושה: ענינו של "עורך-דין" הוא לחפש דרכים להצדיק את הזולת, ולכן עליו לנצל עניין זה לצורך אהבת ישראל - למצוא את הטוב שבכל יהודי.

ואז, המשיך הרבי, גם בשעת עסקו בעניינים הגשמיים - עובד הוא את הקב"ה. וזהו הפירוש האמיתי בכתוב "בכל דרכיך דעהו" - שב"דרכיך"

חסדו ורחמיו של הקב"ה הוא גילה כמה מההיבטים האין-סופיים והנסתרים של התורה והמצוות, דבר שמאפשר לחכמי התורה האמיתיים להיות סמכויות תורניות. ויובהר בזאת, כל יהודי מצווה ללמוד את התורה ולתפוס עד כמה שהוא מסוגל לעשות, ומצפים ממנו שיעשה זאת, אבל אסור לאדם להפוך, חס ושלום, את ההבנה של המצוות לתנאי לקיומן.

נקודה נוספת: עורך-דין, או שופט, שבעצמו לא חי על-פי העקרונות של החוק בחיים ובהתנהגות היום-יומיים שלו, בוודאי אינו מהווה כלל סמכות בענייני חוק ואי אפשר לסמוך על החלטותיו ופסיקותיו. בדומה לכך, אדם שלא חי בעצמו על-פי התורה והמצוות, או מי שעושה בהן פשרות בחייו האישיים ובהתנהגותו האישית, מובן מאליו שיש לו השקפה מעוותת על תורתנו, שנקראת תורת אמת, ואמת אינה ניתנת לפשרות בשום אופן, משום שכל דבר שהוא פחות מאשר האמת המלאה, הוא בכלל לא אמת.

בוודאי אין צורך להרחיב עבורך בכל הנ"ל.

קונה "עורך דין"

פעם אחת (בשנת תשמ"א), כשביאר הרבי את המשנה בפרקי אבות (פרק ד, משנה יא) "העושה מצווה אחת קונה לו פרקליט אחד" - ראה 'ביאורים לפרקי אבות' כרך א' עמ' 205 - התבטא בין השאר ('שיחות קודש' תשמ"א כרך ג' עמ' 498):

מציאותו של ה"פרקליט אחד" - אחד ומיוחד, קיימת מכבר, הוא ממולח ומומחה ויש לו קשרים טובים בבית-דין של מעלה וכו' - "עורך דין" שעל-ידי "מצווה אחת" שעושה היהודי קונה הוא את ה"פרקליט", אותו "פרקליט" נהיה שלו.

עורך דין שיודע לא רק את החוקים הכתובים

"לכתבו בעניין הסכסוך שלו, מוכן שצריך לעשות כדעת עורך-דין היודע לא רק את החוק הכתוב, כי אם - תגובת השופטים שהרי לפעמים זוהי המכריעה", כותב הרבי למר אפרים כוזי

מחררה, בח' אדר תשכ"א ('אגרות-קודש' כרך כ' עמ' קסח). וחותרם שם באיחול (עמ' קסט): ויהי רצון שיעצוהו כטוב באמת...

"צריך לשכור עורך דין מומחה במקצוע זה, שיגיש קובלנא על העיתונים שהרפיסו את המכתב פלסטר.. ולבקש [=להטיל עליהם] גם קנס.. היינו לתבוע מהמערכת כסום נכון בתור פיצויים על ההיזק", הורה הרבי בשנת תשט"ז בקשר למכתבי-פלסטר שהתפרסם כביכול בשם צעירי חב"ד ('התקשרות' גיליון תטו עמ' 13).

פעמים השיב הרבי: להתיעץ עם "עורך דין מומחה" (תשל"ה). ופעם אחרת, בענין עסקי (בשנת תשל"ד), כתב:

(2) צריך לברר האם כן הוא, איש ישר וכו'.
(3) הרי צו[ר]יך ל[היות] עו[ר]ך ד[ין] שיגן עליו (הכותב) ויברר כל הדרוש על[ך] ד[בר] [מר...].
לאמתנו.

"לדכוותיה דמר" שהוא עורך דין

לאחר שנתקבל חוק 'מיהו יהודי' הפגום, דנה מועצת הרבנות הראשית בעניין והחליטה: "מועצת הרבנות הראשית לישראל, בישיבתה מיום ה' ערב-ראש-חודש סיוון תשל"ל, דנה בכובד ראש על המצב המסוכן שיתהווה על-ידי שלא הודגש בפירוש בחוק... שהגיוור יהיה כהלכה, דבר שיעזעזע את כל בית ישראל מקצה העולם ועד קצהו, ויפגל את העם פילוג שלא היה כמוהו למן סור אפרים מעל יהודה, והחליטה פה אחד...".

בקשר לפסקיה כותב הרבי ל"הרב זרח שי' המכונה ד"ר ורהפטיג" ('אגרות-קודש' כרך כז עמ' תתיח):

פסק דין הרבנות הראשית נתקבל פה אחד על ידי כל חברי המועצה. ובוודאי אשר לדכוותי[ה] דמר שהוא עורך-דין וכפי ששמעתי וגם ממנו יש לו גם סמיכה לרבנות אין צורך בביאור כלל אשר אין בכח יחיד, הי[ה]ני מ[שהי]ה[ה] לבטל פסק-דין זה, ולא עוד אלא אפילו לא לפרשו בענין עקרוני מבלי שישתתפו בזה אלו שפסקו את הדין ויחוו דעתם